

**UCHWAŁA NR XXXVI/182/22
RADY GMINY GRABOWO**

z dnia 31 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grabowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Wiśniewski

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/182/22
Rady Gminy Grabowo
z dnia 31 marca 2022 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY GMINY GRABOWO NA LATA 2022 – 2024

Grabowo 2022

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	3
II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU.....	5
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU.....	6
IV. CEL GŁÓWNY	10
V. CELE SZCZEGÓŁOWE	10
VI. ADRESACI PROGRAMU	12
VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA.....	13
VIII. REALIZATORZY PROGRAMU.....	13
IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	15
X. PODSUMOWANIE.....	15

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Grabowo na lata 2022-2024, zwany dalej Programem jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Grabowo od 2013 r. i powstał w oparciu o ustawę dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. zgodnie z zapisem umieszczonym w preambule „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób. Art. 176 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022, poz. 447) nakłada na samorząd obowiązek podejmowania działań wspierających rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Wobec powyższego zachodzi konieczność opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024.

Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których główną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny winny podejmować określone działania na ich rzecz. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wiele problemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, gdy

problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Zadania dotyczące wspierania rodziny regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 559);
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 447);
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm);
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 5) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Grabowo to gmina wiejska położona w północno-zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie kolneńskim. Gmina zajmuje obszar 126,39km². Na jej obszarze znajduje się 34 miejscowości będących sołectwem i 3 kolonie. Według danych będących w posiadaniu Urzędu Gminy liczba ludności według stanu na dzień 31.12.2021 roku wynosiła 3509 osób, w tym mężczyzn 1749 i kobiet 1760. W gminie zamieszkuje 455 dzieci w wieku 0-12 lat oraz 253 młodzieży w wieku 13-18 lat. Analizując dostępne dane można zaobserwować nieznaczny spadek ludności, w porównaniu do lat poprzednich. Odływ mieszkańców z terenu gminy spowodowany jest głównie odpływem ludności do okolicznych miast w poszukiwaniu pracy, a także opuszczaniem przez młodzież rodzinnych stron w związku z nauką (studiami) i w głównej części już nie powracającymi na stałe do miejsca pochodzenia.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2019-2021 plasuje się na podobnym poziomie. Nieznacznie zmniejsza się liczba rodzin korzystających z pomocy

społecznej z powodu wielodzietności, a wzrasta z powodu bezrobocia i długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ubóstwo rodzin, które jest implikacją bezrobocia, może szczególnie negatywnie wpłynąć na ich funkcjonowanie. Już sama sytuacja bezrobocia członków rodziny może być czynnikiem dezintegrującym rodzinę. Ubóstwo (czyli dochód rodziny poniżej ustawowego kryterium dochodowego wynikającego z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej) stwierdzono u ok. 18,5% rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2021 r.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z uwzględnieniem poszczególnych powodów jej przyznania zawartych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

	2019	2020	2021
Ubóstwo	28	22	22
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	0	0	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	14	14
w tym: wielodzietność	16	14	12
Bezrobocie	40	29	45
Niepelnosprawność	22	27	21
Długotrwała lub ciężka choroba	3	4	12
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	0	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
Alkoholizm	0	0	0
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0
Trudności w integracji osób które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	2	4
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0
OGÓLEM LICZBA RODZIN	110	98	119

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za lata 2019-2021.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie zajmuje się obsługą świadczeń rodzinnych czyli zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń opiekuńczych (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenia rodzicielskiego, świadczenia wychowawczego, świadczenia „dobry start” a także świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 2. Wydatki (w pełnych zł.) na świadczenia finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń.

Forma pomocy	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Średnio-miesięczna liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczeń roczna	Średnio-miesięczna liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczeń roczna	Średnio-miesięczna liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczeń roczna
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	9 409	1 012 347	9 249	1 009 449	8 501	897 001
Zasiłki pielęgnacyjne	874	165 582	807	174 151	781	168 571
Świadczenia pielęgnacyjne	258	406 044	261	475 306	286	561 193
Składka społeczna od świadczenia pielęgnacyjnego	224	81 359	223	97 022	262	125 495
Składka zdrowotna od świadczenia pielęgnacyjnego	128	18 126	113	18 463	111	19 596
Specjalny zasiłek opiekuńczy	56	34 198	70	42 863	70	43 400
Składka społeczna od specjalnego zasiłku opiekuńczego	68	9 602	77	11 485	70	11 096
Składka zdrowotna od specjalnego zasiłku opiekuńczego	17	920	24	1 291	34	1 897
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	27	27 000	24	24 000	21	21 000
Świadczenie rodzicielskie	60	53 334	92	82 221	100	86 176
Świadczenie wychowawcze	6 793	3 384 770	7 233	3 597 105	6 977	3 470 639
Świadczenie „dobry start”	465	139 500	441	132 300	-	-
Fundusz alimentacyjny	42	18 000	39	15 580	46	17 800
OGÓLEM:	x	5 350 782	x	5 681 236	x	5 423 864

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie za lata 2019-2021.

Jak prezentuje powyższa tabela największe wydatki generuje świadczenie wychowawcze. W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost wydatków. Spowodowane to jest zmianami w Programie 500+, jakie nastąpiły od czerwca 2019 r., od kiedy to świadczenie wychowawcze przysługuje każdemu dziecku do 18 roku życia.

W celu ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej tutejszy ośrodek realizuje program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Tabela 3. Liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz koszty jego realizacji.

	2019	2020	2021
Liczba osób	147	114	92
Koszt	54 962	32 178	31 534

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za lata 2019-2021.

Z uwagi na brak rodzin w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie nie zatrudnia asystenta rodziny. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów. Tutejszy ośrodek podejmuje szereg działań zmierzających do eliminacji pojawiających się problemów poprzez pracę socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych.

W przypadku kiedy rodzice biologiczni nie mogą pełnić władzy rodzicielskiej, wówczas opieka nad dziećmi sprawowana jest w formie pieczy zastępczej – rodzinnej lub instytucjonalnej, organizowanej przez powiat.

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych oraz wydatki (w pełnych zł.) ponoszone przez gminę na ich opiekę i wychowanie.

	2019	2020	2021
Liczba dzieci	3	3	3
Wydatki	598	14 612	49 949

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie za lata 2019-2021.

W celu zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej należy dążyć do zwiększania kompetencji rodzicielskich, społecznych, ekonomicznych oraz zawodowych rodziców a także stymulować rozwój dzieci i młodzieży poprzez wskazywanie pozytywnych wzorców funkcjonowania społecznego.

Zasoby Programu Wspierania Rodziny.

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie;
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie;
- 3) Urząd Gminy w Grabowie;
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie;
- 6) Komenda Powiatowa Policji w Kolnie;
- 7) Gminny Ośrodek Kultury w Grabowie;
- 8) Biblioteka Publiczna Gminy Grabowo;
- 9) Szkoły Podstawowe w: Grabowie, Surałach i Konopkach Monetach oraz Rady Rodziców;
- 10) placówki służby zdrowia;
- 11) sądy i kuratorzy sądowi;
- 12) Zespół Interdyscyplinarny;
- 13) organizacje pozarządowe.

IV. CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, które w efekcie ma doprowadzić do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania i zapewnić prawidłowy rozwój wzrastających w nich dzieci.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności;
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenę sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym;

c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem wszystkich dzieci i dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia;
- b) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie gminy Grabowo;
- c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom;
- d) współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę;
- b) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystania z pomocy rodzin wspierających, które przy wsparciu asystenta rodziny pomagają w opiece i wychowywaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych;
- c) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego oraz prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną w tym z placówkami służby zdrowia;
- b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień – współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej– współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy;
- c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy;

d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo- wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich;

e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

a) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej;

b) przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin poprzez wsparcie przez asystenta rodziny.

Wsparcie rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest rozumiane, jako pomoc drugiej osobie, która znalazła się w trudnej dla siebie sytuacji. Źródłem bardzo cennego wsparcia naturalnego jest najbliższe otoczenie, rodzina, przyjaciele, gdzie relacje są wzajemne i spontaniczne. Wsparcie ma ogromny wpływ na samopoczucie człowieka, na jego nastawienie do otaczającego świata, jest elementem niezbędnym dla osób znajdujących się w stanach krytycznych.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024 skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Grabowo, które wychowują dzieci i przeżywają różnego rodzaju trudności lub są zagrożone występowaniem tego typu zagrożeń a jednocześnie nie są w stanie pokonać tych trudności samodzielnie. A także dla rodzin, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi i powrotu dziecka do domu rodzinnego.

W szczególności program adresowany jest do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym w tym bezrobotnych;
- rodzin z dziećmi zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Grabowo są środki własne gminy i dotacje z budżetu państwa.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024 powinny być realizowane przez podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty mające kontakt z dzieckiem i rodziną .

	Instytucja	Zadania/zakres współpracy
1	Urząd Gminy Grabowo	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2	Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, pomoc finansowa, pomoc rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, poradnictwo socjalne, psychologiczne i prawne, przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych, Karta Dużej Rodziny.
3	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
4	Sąd Rejonowy–Wydział Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
5	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grabowie	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy dostępu do specjalistycznych form wsparcia. Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Grabowie	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.

8	Komisariat Policji w Kolnie	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży na terenie gminy Grabowo. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
9	Gminny Ośrodek Kultury w Grabowie	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży uczęszczających do Ośrodka Kultury w Grabowie poprzez kulturę, sztukę i zajęcia ruchowe. Organizowanie zajęć poza szkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów.
10	Biblioteka Publiczna Gminy Grabowo	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży uczęszczających do Biblioteki Publicznej Gminy Grabowo. Organizowanie zajęć poza szkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów.
11	Szkoły z terenu gminy Grabowo	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji). Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
12	NZOZ w Grabowie	Działalność w zakresie opieki i profilaktyki zdrowotnej.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024 jest dokumentem otwartym i długofalowym, który będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Wójt w terminie do 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji Programu.

X. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Grabowo na lata 2022-2024 zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia dzieci i rodzin. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie

rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Wiśniewski